

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Ρυθμίσεις περί σταδιοδρομίας και εξέλιξης στελεχών και οικονομικής μέριμνας και λογιστικού των Ενόπλων Δυνάμεων, σύσταση Κοινού Σώματος Οικονομικών Επιθεωρητών και άλλες διατάξεις»

I. Γενικές Παρατηρήσεις

Με το φερόμενο προς συζήτηση και ψήφιση νομοσχέδιο τροποποιούνται επιμέρους ζητήματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας. Το νομοσχέδιο, μετά την επεξεργασία του από τη Διαικρή Επιτροπή Εθνικής Άμυνας και Εξωτερικών Υποθέσεων, αποτελείται από τέσσερα (4) Κεφάλαια και τριάντα τρία (33) άρθρα, συμπεριλαμβανομένου του άρθρου που αφορά στην έναρξη ισχύος του νομοθετήματος.

Το Κεφάλαιο Α΄ (άρθρα 1 έως 7) ρυθμίζει ζητήματα σταδιοδρομίας και εξέλιξης στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων, το Κεφάλαιο Β΄ (άρθρα 8 και 9) ζητήματα οικονομικής μέριμνας και λογιστικού των Ενόπλων Δυνάμεων, το Κεφάλαιο Γ΄ (άρθρα 10 έως 23) προβλέπει τη σύσταση Κοινού Σώματος Οικονομικών Επιθεωρητών των Ενόπλων Δυνάμεων καθώς και Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων, και το Κεφάλαιο Δ΄ (άρθρα 24 έως 33) περιέχει λοιπές διατάξεις.

Ειδικότερα, με το άρθρο 1 παρέχεται η δυνατότητα παραμονής στην υπηρεσία εκτός οργανικών θέσεων αξιωματικών που κρίνονται ευδοκίμως τερματίσαντες τη σταδιοδρομία τους, καθώς και αξιωματικών που έχουν ήδη τεθεί σε καθεστώς εκτός οργανικής θέσης, πλην όμως υποχρεούνται σε αποστρατεία λόγω συμπλήρωσης τριακονταπενταετούς συντάξιμης υπηρεσίας. Με το άρθρο 2 συμπληρώνεται ισχύουσα νομοθετική εξουσιοδότηση,

ώστε να είναι επιτρεπτή η απονομή αποστρατευτικού βαθμού Ανθυπολοχαγού και αντίστοιχων των άλλων κλάδων. Το άρθρο 3 προβλέπει τη δυνατότητα ανάκλησης στην ενεργό υπηρεσία μικρού αριθμού αξιωματικών που προέρχονται από την κατηγορία «Χειριστές Ειδικής Μονιμότητας». Το άρθρο 4 περιέχει ειδική ρύθμιση για τους αξιωματικούς που προέρχονται από τις Ανώτερες Στρατιωτικές Σχολές Υπαξιωματικών κατάταξης 1990, προκειμένου να αντιμετωπισθεί η καθυστερούμενη βαθμολογική τους εξέλιξη σε σχέση με νεώτερους αξιωματικούς ίδιας κατηγορίας και προέλευσης. Το άρθρο 5 ρυθμίζει ειδικότερα θέματα σταδιοδρομίας αξιωματικών, το άρθρο 6 προβλέπει τη σύσταση οργανικής θέσης σε βαθμό Ταξιάρχου στο Κοινό Σώμα Στρατιωτικών Ιερέων και το άρθρο 7 καθορίζει εκ νέου την προθεσμία για υποβολή αίτησης μετάταξης ειδικής κατηγορίας προσωπικού.

Το άρθρο 8 ρυθμίζει τη διαδικασία αξιοποίησης κινητών περιουσιακών στοιχείων των Ενόπλων Δυνάμεων που δεν χρησιμοποιούνται. Η αξιοποίηση γίνεται με τη διάθεσή τους σε τρίτους έναντι ανταλλάγματος κατόπιν ηλεκτρονικής ή προφορικής πλειοδοτικής διαδικασίας. Το άρθρο 9 επιτρέπει την αξιοποίηση πλεονάζοντος και ακατάλληλου πολεμικού υλικού.

Με το άρθρο 10 συνιστάται Κοινό Σώμα Οικονομικών Επιθεωρητών των Ενόπλων Δυνάμεων, υπαγόμενο στον αρχηγό Γ.Ε.ΕΘ.Α., καθώς και Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων, υπαγόμενη απευθείας στον Υπουργό Εθνικής Άμυνας. Το άρθρο 11 προσδιορίζει την αποστολή και τις αρμοδιότητές και το άρθρο 13 ρυθμίζει τη δομή και την οργάνωσή τους. Με το άρθρο 12 καθορίζεται η διαδικασία διενέργειας οικονομικών επιθεωρήσεων και ελέγχων, καθώς και ερευνών και ελέγχων. Το άρθρο 14 διέπει τον τρόπο στελέχωσης του Σώματος Οικονομικών Επιθεωρητών, στο οποίο και μεταφέρονται οι οργανικές θέσεις του Ελεγκτικού Σώματος του Στρατού Ξηράς, ενώ προβλέπεται και διαδικασία μετάταξης για αξιωματικούς του Οικονομικού Σώματος των τριών κλάδων. Τα άρθρα 15 έως 23 περιέχουν διατάξεις σχετικά με την ιεραρχία και τη διοίκηση των νέων σωμάτων, την εκπαίδευση των στελεχών και τη διοικητική υποστήριξή τους.

Το άρθρο 24 προβλέπει την μη καταβολή επιμισθίου εξωτερικού σε στρατιωτικό προσωπικό που υπερβαίνει το διάστημα μέγιστης παραμονής στην Κύπρο. Με το άρθρο 25 αντιμετωπίζονται ζητήματα κατάταξης στο στράτευμα πολιτογραφηθέντων και ομογενών. Το άρθρο 26 επιτρέπει την εξόφληση δαπανών προμήθειας φαρμάκων, υγειονομικού υλικού, ορθοπεδικού υλικού, χημικών αντιδραστηρίων και παροχής υπηρεσιών των στρατιωτικών νοσοκομείων, φαρμακείων και του Κέντρου Εφοδιασμού Ναυτικού, κατά παρέκκλιση ισχυουσών διατάξεων, «ανεξαρτήτως υπογραφής ή μη σχετικής σύμβασης», όπως διασαφηνίζει η αιτιολογική έκθεση. Το άρθρο 27 προβλέπει ότι

πρωτοβάθμιες ενώσεις εν ενεργεία στρατιωτικών επιτρέπεται να συνιστώνται μόνο σε επίπεδο περιφερειακής ενότητας (μία ανά περιφερειακή ενότητα). Το άρθρο 28 οριοθετεί το ύψος της ποινικής ρήτηρας σε περίπτωση εκπρόθεσμης παράδοσης υλικού στο πλαίσιο σύμβασης προμηθείας με Δημόσια Επιχείρηση ή Οργανισμό (ΔΕΚΟ).

Με το άρθρο 30 εγκρίνεται σχέδιο σύμβασης αντισταθμιστικών ωφελημάτων μεταξύ της εταιρείας RAYTHEON και του Ελληνικού Δημοσίου, και εξουσιοδοτείται ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας για την υπογραφή της. Με το άρθρο 31 επεκτείνεται η δυνατότητα αναβολής κατάταξης για απόκτηση ιατρικής ειδικότητας κατόχων διδακτορικού και στην περίπτωση που ο ενδιαφερόμενος διαπρέπει σε επιστημονικές εργασίες ή έρευνες στην ημεδαπή, ενώ με το άρθρο 32 ρυθμίζονται ειδικά θέματα προϋπηρεσίας και αμοιβών των μελών ΔΕΠ των Ανωτάτων Στρατιωτικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων.

Τέλος, το άρθρο 29 ορίζει τις καταργούμενες διατάξεις, και το άρθρο 33, την έναρξη ισχύος του νομοθετήματος.

II. Παρατηρήσεις επί των άρθρων

1. Επί του άρθρου 1

Με το άρθρο 1 παρέχεται η δυνατότητα παραμονής στην υπηρεσία, εκτός οργανικών θέσεων, αξιωματικών που κρίνονται ευδοκίμως τερματίσαντες τη σταδιοδρομία τους. Με τον τρόπο αυτόν εξασφαλίζεται η οικειοθελής παραμονή στην ενεργό υπηρεσία ικανών αξιωματικών, που έχουν λάβει εκπαίδευση και διαθέτουν πολύτιμη πείρα, χωρίς να θίγεται η εξέλιξη νεωτέρων. Παράλληλα, προβλέπεται ότι όσοι αξιοποιήσουν την παρεχόμενη δυνατότητα, δεν θα δικαιούνται επιδόματος κινδύνου.

Οι προτεινόμενες διατάξεις προβλέπουν ότι το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο λαμβάνει υπόψη του τις υπηρεσιακές ανάγκες και έχει στη διάθεσή του τους ατομικούς φακέλους των αιτούντων. Εντούτοις, δεν προσδιορίζονται κριτήρια επιλογής επί πλειόνων αιτούντων σε περίπτωση κατά την οποία κριθεί ότι οι υπηρεσιακές ανάγκες δικαιολογούν την αξιοποίηση περιορισμένου αριθμού αξιωματικών.

Περαιτέρω, παρατηρείται ότι η προθεσμία εντός της οποίας οι ενδιαφερόμενοι καλούνται να υποβάλουν αίτηση είναι ιδιαίτερα μικρή (κατά βάση, πέντε εργάσιμες ημέρες, οι οποίες, μάλιστα, σε ορισμένες περιπτώσεις εκκινούν από την έναρξη ισχύος του νόμου).

2. Επί του άρθρου 30

A. Με το άρθρο 30 του νομοσχεδίου προτείνεται η έγκριση σχεδίου σύμβασης αντισταθμιστικών ωφελημάτων μεταξύ της εταιρείας RAYTHEON και του Ελληνικού Δημοσίου, και εξουσιοδοτείται ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας για την υπογραφή της.

Επισημαίνονται τα εξής:

Με τη σύμβαση, τα μέρη επιλύουν διαφορά που έχει ανακύψει σχετικά με την ανεκπλήρωτη αντισταθμιστική υποχρέωση της αντισυμβαλλόμενης εταιρείας («προμηθευτής») από τη σύμβαση αντισταθμιστικών ωφελημάτων («ΣΑΩ») 05/99, η οποία συνήφθη στο πλαίσιο της προμήθειας του συστήματος πυραύλων Patriot. Προς τούτο, τα μέρη εκκαθαρίζουν τις συμβατικές σχέσεις που προέκυψαν από τη ΣΑΩ 05/99, καθορίζουν εκ νέου τις υποχρεώσεις αντισταθμιστικών ωφελημάτων του προμηθευτή, και προβλέπουν την παροχή εγγύησης καλής εκτέλεσης και τη δυνατότητα κατάπτωσης ποινικών ρητρών καλής εκτέλεσης.

Μεταξύ άλλων, με το άρθρο 30 του σχεδίου σύμβασης τα μέρη εκκαθαρίζουν τις απαιτήσεις τους από τη σύμβαση αντισταθμιστικών ωφελημάτων 05/99, λύοντας την εν λόγω σύμβαση και απαλλάσσοντας το άλλο μέρος από οποιαδήποτε αξίωση σε σχέση με αυτήν, κατά τα ειδικότερα καθοριζόμενα. Περαιτέρω, το ελληνικό δημόσιο συμφωνεί να αποζημιώνει τον προμηθευτή για οποιαδήποτε ζημία σε περίπτωση που εγερθεί σε βάρος των απαλλασσόμενων μερών οποιαδήποτε νέα αξίωση σε σχέση με την ΣΑΩ 05/99.

Το άρθρο 18 του σχεδίου σύμβασης προβλέπει ποινικές ρήτρες κατά του προμηθευτή σε ποσό ίσο με το 10% τυχόν ανεκπλήρωτου μέρους των υποχρεώσεών του, και ορίζει ότι το ποσό αυτό εξαντλεί την υποχρέωση του προμηθευτή, ώστε, σε περίπτωση μη εκτέλεσης ή καθυστερημένης εκτέλεσης, η καταβολή του να συνεπάγεται την απαλλαγή του προμηθευτή από το σύνολο των υποχρεώσεών του σε σχέση με τη σύμβαση. Τέλος, το άρθρο 23 παρ. 13 ορίζει ότι τα μέρη παραιτούνται, κατά το μέρος που δεν απαγορεύεται από το ελληνικό δίκαιο, από κάθε δικαίωμα «κυριαρχικής ασυλίας» σε σχέση με τη σύμβαση.

Β. Σύμφωνα με το άρθρο 25 του σχεδίου της σύμβασης, το ελληνικό κείμενο υπερισχύει του αγγλικού κειμένου σε περίπτωση ασυμφωνίας. Στο σχέδιο νόμου προσαρτάται ως παράρτημα μόνο το ελληνικό κείμενο. Οίκοθεν νοείται ότι το ελληνικό κείμενο πρέπει να αποτυπώνει επακριβώς τη βούληση των μερών, χωρίς να εμφιλοχωρούν ανακρίβειες ή αναντιστοιχίες. Κατά τούτο, όλως ενδεικτικώς, γεννάται προβληματισμός αν το άρθρο 3 το οποίο προσδιορίζει τις υποχρεώσεις του προμηθευτή, ορθώς προβλέπει ότι ο προμηθευτής φέρει την υποχρέωση να υλοποιήσει «ή να προσκαλέσει άλλα μέρη να υλοποιήσουν» τα οικεία προγράμματα (αντί, ενδεχομένως, του όρου «να προκαλέσει»).

Γ. Σύμφωνα με το άρθρο 30 παρ. 2 του νομοσχεδίου, στο σχέδιο της εγκρινόμενης σύμβασης περιλαμβάνονται και τα τεχνικά παραρτήματα τα οποία φυλάσσονται στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας ως απόρρητα. Η αιτιολογική έκθεση περιέχει σύντομη περιγραφή του αντικειμένου έκαστου παραρτήματος. Πρέπει να σημειωθεί ότι, κατά τούτο, η έγκριση του σχεδίου και η εξουσιοδότηση της υπογραφής έχει την έννοια της εξουσιοδότησης προς σύνταξη και συνομολόγηση των παραρτημάτων, προφανώς προς τον σκοπό προαγωγής του δημοσίου συμφέροντος και των δικαιολογημένων συμφερόντων που θάλπει η σύμβαση.

Δ. Τέλος, η παρ. 3 του άρθρου 30 του νομοσχεδίου ορίζει τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας ως εκπρόσωπο του Ελληνικού Δημοσίου για τη σύναψη της σύμβασης. Εντούτοις, το προοίμιο του σχεδίου της σύμβασης αναφέρει ότι η σύμβαση υπογράφεται από τον Γενικό Διευθυντή της Γενικής Διεύθυνσης Αμυντικών Εξοπλισμών και Επενδύσεων, ως εκπρόσωπο του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας.

Αθήνα, 24 Οκτωβρίου 2017

Ο εισηγητής
Νικόλαος Παπασπύρου
Λέκτορας της Νομικής Σχολής
του Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος
Αναπληρωτής Καθηγητής
του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Ο Προϊστάμενος της Α΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αντώνης Παντελής
Καθηγητής της Νομικής Σχολής
του Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών